

Posudek na diplomovou práci Bc. Heleny Podpěrové „Diagnostika jazykových schopností u dětí s vývojovou dysfázií“

Zpracovala vedoucí práce: PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.

Práce kolegyně Podpěrové se věnuje důležitému a relevantnímu výzkumnému problému- diagnostice vývojové dysfázie. Výzkum v této oblasti je velmi potřebný a důležitý především pro současnou českou speciálně - pedagogickou a psychologickou poradenskou praxi. Troufám si říci, že předkládaná práce tvoří svým obsahem a závěry velmi významný krok pro tvorbu strukturovaného a odborně podloženého diagnostického procesu vývojové dysfázie.

Jako celek je předkládaná práce bohatá a obsažná. Teoretický úvod práce pečlivě mapuje současný stav poznání v oblasti diagnostiky jazykových schopností, resp. vývojové dysfázie. Velmi dobře představuje vývojovou dysfázii a to na podkladě prací významných zahraničních badatelů na poli vývojové dysfázií, pracuje ale stejně pečlivě i s odbornými zdroji od českých a slovenských autorů. Velmi pečlivě a přehledně je zpracována obsahově velmi důležitá kapitola 3., ve které má čtenář možnost porozumět složitosti a náročnosti diagnostického procesu u dětí s vývojovou dysfázií a také nahlédnout problematičnost aktuálního přístupu k diagnostice vývojové dysfázie v českém poradenském systému. V souvislosti s výzkumným úkolem předkládané práce je také pečlivě v rámci kapitoly 4. představen diagnostický nástroj, který tvoří ústřední testový materiál pro vlastní výzkum autorky.

Vlastní výzkum, prezentovaný především v kap. 5. a 6. pak podle mého názoru tvoří cenné obsahové jádro předkládané práce. Pro realizaci výzkumného záměru byly zvoleny trochu netradiční postupy zakotvené především v pečlivé „kvantitativní“ deskripci výkonů sledované skupiny dysfatických dětí při realizaci bohatého škály jazykových úloh. Autorka se musela vyrovnat při realizaci vlastního výzkumného plánu s mnohými praktickými problémy (vyhledávání dětí s vývojovou dysfázií, náročnost práce s nimi, nemožnost získat normativní materiál...), ale především s metodologickými problémy, které významně limitovaly možnosti metodologického uchopení sledovaného problému. Nejvýznamněji realizaci výzkumného záměru ztěžoval fakt, že neexistují české normy ke klíčovým jazykovým úlohám potřebným k diagnostice vývojové dysfázie. Kolegyně Podpěrová tak musela volit postupy, které jsou realizovatelné v rámci jedné diplomové práce silami jednoho člověka s oporou normativních vývojových dat běžné populace, které neodpovídají přesně věku sledovaných dysfatických dětí. I přes uvedení obtíže se kolegyni Podpěrové podle mého názoru podařilo nashromáždit cenný datový materiál, která pečlivě popisuje a analyzuje v kap. 5. a zejména 6. Předkládaný empirický materiál je hodně hutný a i když autorka postupuje v analytických krocích

systematicky a využívá přehledné nástroje popisu a úpravy sdělení výsledků, přece jen je v závěru práce vůči svého čtenáři trochu „nemilosrdná“ přílišnost stručností Závěru. Prokazuje sice zdravě kritický přístup v kap. Diskuse a podává tak velmi dobré podklady pro možnosti navázání na výsledky předkládané studie v další vědecké práci, ale neposkytuje silné a transparentní shrnutí významných zjištění, které předkládaná práce přinesla. To by bylo vhodné realizovat alespoň v rámci obhajoby a to také v souvislosti s identifikací konkrétních přínosů studie pro odbornou praxi.

V celkovém náhledu hodnotí práci kolegyně Podpěrové jako velmi zdařilou. A to i přes viditelné znaky nedostatku času ve fázi dokončování textu předkládané práce (např. překlepy, ne zcela srozumitelně popsané tabulky/grafy). Formálně textu odevzdaného řešení práce chybí prohlášení a abstrakt (je vložen zvlášť v sis). Protokol o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce identifikuje 8% shodu, ta je dána užíváním závazných definic z odborné literatury a respektováním odborné terminologie v oblasti statistiky. V závěru posudku bych ráda ocenila systematický, pečlivý a svědomitý přístup autorky v průběhu realizace práce, ochotu kolegyně učit se nové věci, pracovat v živém a náročném terénu s obtížnou skupinou participantů.

Předkládanou práci doporučuji k obhajobě.

PhDr. Gabriela Seidlová Málková, Ph.D.

V Praze dne 1. 9. 2016